

Regeringskansliet

Remissvar avseende slutbetänkande av SOU 2026:8

Rättssäker samhällsvård för barn och unga

Detta remissvar avser Vellinge kommuns inställning till Regeringskansliets remiss gällande slutbetänkande av utredningen om stärkt barnrättsperspektiv i LVU, SOU 2026:8.

Vellinge kommun ställer sig överlag positiva till slutbetänkandet och dess innehåll, särskilt det uttalade fokus på barnrätt som synliggörs i slutbetänkandets förslag.

Vellinge kommun vill som remissinstans särskilt lyfta följande aspekter:

- Vellinge kommun ställer sig bakom utredningens resonemang om vikten av att utveckla sakkunskapen om LVU och att synliggöra en mångsidig bild av varje individärendet med hjälp av Socialstyrelsens förordnade sakkunniga. Dock ställer sig Vellinge kommun frågande till hur tillgången till sådana kan komma att säkerställas. Ärenden avseende LVU och ansökningar till förvaltningsrätt om sådan tvångsvård är ofta brådskande och resurskrävande med en tidspress där all information ska hinna sammanställas och kommuniceras barn och vårdnadshavare innan utredningstiden är slut. Det behöver därför tydliggöras hur dessa sakkunniga ska prioritera denna sortens sakkunnigutlåtande, för att inte processen ska riskera dra ut på tiden, med konsekvenser för det enskilda barnet och/eller familjen som följd. Det bör också tydliggöras när det kan bli aktuellt med sådan sakkunskap för att dessa ska kunna prioritera och tillmötesgå den efterfrågan som ett sådant krav hade skapat.
- Vellinge kommun ställer sig positiva till att grunderna för upphörande av vård förtydligas och att obligatorisk domstolsprövning var sjätte månad ska ske när barn och unga omhändertagits på eget beteende. Vellinge kommun ställer sig dock frågande till hur rättsväsendet ska kunna säkerställa att sådan prövning sker inom rimlig tid för ramen för ordinarie handläggningstid. För att syftet med lagförslaget ska kunna uppnås krävs att tidsramar för domstolsprövningen går i linje med ordinarie handläggning i individärendet för att säkerställa barnets bästa i behandlingsprocessen, samt för att undvika extra administration som tar tid från det sociala arbetet och därmed riskerar rättssäkerheten hos enskilda.
- Vellinge kommun vill tydliggöra vikten av sakkunnighet även hos åklagare utifrån slutbetänkandets förslag på att åklagare ska kunna fatta interimistiskt beslut om omedelbart omhändertagande. Ska denna befogenhet åläggas åklagare krävs en särskild kunskap hos sådana åklagare om barnrätt och socialrättslagstiftning för att kunna upprätthålla en rättssäker vård för barn och

unga. Detta utifrån att LVU-lagstiftning betraktas som en skyddslagstiftning och att en sådan befogenhet hos åklagare riskerar att lagstiftningen anses utgöra mer av en strafflagstiftning. Detta kan i sin tur riskera att påverka lagstiftningens syfte och rättssäkerhet på ett negativt vis.

- Gällande slutbetänkandets förslag om att vårdnadshavare till barn i samhällsvård ska ha en egen utsedd socialsekreterare önskar Vellinge kommun klarhet i hur lagstiftaren ämnar möjliggöra denna utökning av personal som förslaget innebär för Sveriges socialtjänster. Vellinge kommun önskar även nationellt stöd i hur detta förväntas innebära rent rättsligt i praktiken för att kunna fungera i ordinarie handläggning. Sådant stöd bör meddelas Sveriges socialtjänster innan förslaget träder i kraft.
- Vellinge kommun ställer sig positiva till de förändringar som föreslås för att stärka rättssäkerheten för barn i familjehem och efterfrågar i samband med detta sådana förtydliganden eller nationellt stöd gällande utredning och handledning av familjehem som krävs för att förslagen ska få reell effekt. Vellinge kommun efterfrågar även sådan utveckling av nationella riktlinjer avseende handläggning av familjehemsutredningar som överensstämmer med förslagen som avser sådan vård.
- Vellinge kommun önskar överlag en nationell tydlighet och riktlinjer till sådana lagändringar som beslutas träda i kraft utifrån slutbetänkandet. Detta för att fortsatt kunna värna om barnets rätt och rättssäkerheten i sådana individärenden som omfattas av förslagen. Vellinge kommun vill särskilt framhäva vikten av att sådant stöd lämnas till Sveriges socialtjänster innan eventuella lagändringar träder i kraft samt att dessa även är väl förankrade hos berörda rättsorgan och tillsynsmyndigheter, såsom Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Utöver ovanstående synpunkter instämmer Vellinge kommun i slutbetänkandet av SOU 2026:8 *Rättssäker samhällsvård för barn och unga* och dess förslag.

Mikaela Olsson
Kvalitetsansvarig, Vellinge kommun